

Nagy érdeklődéssel kezdenek iskolába járni, s minden új tantárgyat tanulni a gyerekek. Mégis gyorsan lanyhulhat kíváncsiságuk. Ez ellen mit tehet az iskola? Hogyan segítheti át a sulijában a szülő? E kérdésekre is választ kerestünk, mikor Vekerdy Tamás pszichológussal beszélgettünk.

Örömmel falta a sorokat, Molnár Ferenc A Pál utcai fiúk című regényét a kislány. Aztán ötödikben, mikor kiderült, hogy az otthoni könyvespolcon talált kötet a kötelező, a tanár csak úgy hitte el, diákja tényleg olvasta a pesti srácok történetét, ha megmondja: hány-szor sírt Nemecek. E feladat kedvét szegte a lánynak. Nem lehetett rávenni, hogy újra kézbe vegye a regényt, s kevésen múlt, hogy az olvasást úgy általában is megutálja. Vekerdy Tamás meséje négy gyermeke közül az egyik élményéről szól, de az iskolarendszer hibáiról árulkodik.

– Alattvalókat, nem állampolgárokat nevel az iskola – mondják a hagyományos rendszerről a valamelyik alternatív iskolát előtérbe helyezők. E sarkos kijelentés bizonyítható?

– Kimutatható, hogy a diktatúrákban a természettudományi tanórák aránya jóval nagyobb, mint a humán, vagyis az állampolgári ismereteket és öntudatot növelő tárgyaké. Így volt ez a Bach-rendszerben, de az elmúlt negyven évben is. Figyelemre méltó azonban, hogy míg a természettudományok az európai iskolák-

Hányszor sírt Nemecek?

Élni és túlélni az iskolát

ban 17 egységet foglalnak el, addig a mai magyarországi oktatási intézményekben még mindig 23-24 egységet. Ettől az aránytól kezdve a táskák súlyán át, a padok elhelyezése és a felletés rendszeréig bizonyítható: a „megtörés és betörés” jelen volt és van iskoláinkban. Miközben rendkívüli pedagógus egyéniségek igyekeznek lazítani a rendszeren.

– A hagyományos iskola alapja: a tekintély?

– Az iskolaerőtség egyik összetevője, hogy a gyerek egy családon kívüli tekintélyt keres. Erre példa a kis első „a tanító néni mondta”-makacssága. Ám ezt az igényt le lehet törni három hét alatt: a tekintéllyel ugyanis a gyerek szeretetből ajándékozza meg tanítóját, tanárát. Ellentmondásosnak tűnik, de igaz: a szabadságra nevelés eleme, hogy a gyerek 7-14. életéve között legyen autoriter személy a közelében, akire támaszkodhat. Így lehet 14 év után belülről építkező autonóm személyiség, mert megtanulta, hogyan lehet rátámaszkodni kezdetben a tanítóra, aztán önmagára. Tehát a 7-14. életév között a gyerekeknek autoritásra (tekintélyre) van szükség, de nem autoriter (tekintélyelvű) nevelésre.

– Az amerikai típusú siker titkát az iskolai versenyszellem mindenek elő helyezésében vélik fölfedezni.

– Az élet ennél sokkal összetettebb. A keleti böl-

Vekerdy Tamás: A szülő nem foghatja két malomkö közé a gyermeket. (Fotó: Nagy László)

csek azt mondják, hogy az a titka a színi versengésnek, hogy a versenyző ne nyerni akarjon, hanem a megjelenítésben és a munkában igyekezzen tökéletes lenni. Ha így tesz, akkor végül nyerni fog. E bölcs szabályt a mi kerettanterveinket kidolgozó 3K (a kreativitás, a kommunikáció, a kooperá-

ció) elve érvényesülésében vélték fölfedezni. E három bűvszó, mely gyermekeinket megmentheti a devianciától, a drogától, s nem a verseny, mely esetleg kudarcba torokollhat. Ugyanis nem lehet mindig, mindenki első.

– A szülő hogyan ellensúlyozhatja a hagyományos iskola negatívumait?

– A legfontosabb, hogy megadja az érzelmi biztonságot és az intimitás érzését otthon. A szülő nem foghatja két malomkö közé a gyermeket. Ellenkezőleg: a gyerekek azt kell éreznie, hogy „ha pechem is volt az iskolában, az én apám és anyám tudja, milyen vagyok, szeret engem és megvéd”. Vagyis

akkor is megvédik az iskolai külvilággal szemben, ha helytelenítik cselekedetét, mert azt majd külön érzékelik vele. Rendkívül fontos a gyerek számára, hogy ne az iskola és az osztályzatok értékén mérjük személyiségét.

– Természetesnek kell tekintenünk, hogy az iskolás gyerekek 15 százaléka egyedül tölti szabadidejét, vagyis magányos?

– E jelenség rengeteg összetevőből alakul ki. Az iskolával is összefüggésbe hozható, ha az adott intézményben azt tartják fontosnak, hogy a 75 százalékban garantáltan felejtésre ítélt tananyagot tömjék a fejekbe, s nem törődnek azzal, hogy mit csinál a gyerek az iskolán kívül. Kulcskérdés, hogy az iskola ad-e módot az intézményen belüli színjátszásra, zenére, táncra, agyagozásra, vagyis szabadidős munkálkodásra. A gyerekek elmagányosodásához az is hozzájárul, hogy az iskola ma nem az a hely, ahol kiépülhet a jó értelemben vett közösség, ahol nem a tanulása a döntő. Ugyanakkor látni kell, hogy a tanárok fáradtak, keveset keresnek, meggyötörtek. Közben a szülők is hajszolják magukat. Sokszor otthon is egyedül van a gyerek, késő délutánig. A számítógép, a videó és a tévé tárgyi kapcsolat a személyes helyett, s ez az, ami magányba taszítja a gyermeket.

– Élményt egy jó könyv is szolgáltat. A gyere-

kek millióit olvasóvá avató Rowling hőst, Harry Pottert üdvözölik, de például Japánban tiltják. Használ, vagy árt gyerekeinknek, ha megismerik a varázslóanonc történetét?

– Rowling könyve egy szerűen remek. Egyrészt azért, mert rá tudta venni a gyerekek tízmillióit az olvasásra és az ezzel járó belső képteremtésre, belső aktivitásra, a fantázia megmozgatására. Hihetetlen teljesítmény ebben a videótól, számítógéptől előzőlött korban. Ez a könyv mélyről szívja magába élményanyagát: gyökéretével lenyúl a kelta tündérmesékig, az angol kastélyok kísértetvilágáig, Dickens igazi érzelmekkel átított gyermekköseiig, Kipling kollégiumi történeteiig. Istenáldotta tehetség nyelvben és képekben is Rowling, ami a nagy írók mindig is jellemzői. Harry Potter története való a gyerekeknek, de csak 8-10 éves kor fölött, ugyanis, ahogy haladunk előre, a kötetek egyre komolyabbak és komorabbak. A valódi világról szól ez a mesevilág, ami azt bizonyítja, hogy nem csupán az a szürke hétköznapi igaz, ami körülvesz bennünket. Ennél mi belül is többek vagyunk, de a világ is több ennél. Amit magunk is sejtettünk, de nem mertük komolyan venni. Azt is elmondja: a hatalom és a pénz, ami a gonosz, „Tudodkinek” olyan fontos, valójában szolgálatra való. Ilyen értelemben a legmagasabb erkölcsi oktatást adja. A Harry Potter – mint minden igazán jó könyv – segít a gyermekeinknek az élemben és a túlélemben.

Újszászi Ilona

Állásbörze az egyetemen

Idén is megrendezik az immár többéves múltra visszatekintő állásbörzét a Szegei Tudományegyetemen. Ezen a héten kedden és szerdán az intézmény főépületének dísztermében az ország különböző részeiből érkező cégek állítanak standot, ahol a vállalati képviselők reggel 9 órától délután 4-ig fogadják az érdeklődő hallgatókat. Az egyetemisták megismerhetik a cégek által kínált munkalehetőségeket, s azokhoz kapcsolódó elvárásokat.

Ezen kívül a társaságok közül többen külön előadásokon is bemutatkoznak.

Az állásbörze szervezői a tanári pálya iránt érdeklődőkre is gondoltak, akik betekinhetnek a Hallgatói Állásközvetítő és Karrier Iroda több száz állást tartalmazó adatbázisába. Ezekről a lehetőségekről az állásbörze után a karirodában kaphatnak felvilágosítást a diákok. Az egyetemi integráció szellemében a szervezők gyógyszer- és élelmiszeripari vállalatokat is meghívtak a börzére, ahol ezen kívül több informatikai cég képviselteti magát, két, a gépjárműiparban működő vállalat pedig idén először jelenik meg a bemutatón. A kétnapos állásbörze nemcsak a végzős hallgatóknak lehet hasznos rendezvény, hanem azoknak is, akik csak jövőre, vagy még később szeretnek diplomát, de már most tájékozódni akarnak a munkaerő-piaci lehetőségekről.

H. Sz.

WAP! Alcatel
És az egész világ a fejed tetejére áll

WAP-os Alcatel "DOMINO" csomagokban már bruttó **24 900 Ft**-tól. A Maratonban akár **15 000 Ft** mobilhasználattal.

Az Alcatel 302/303 mellé színes előlap is jár. WAP-os Alcatel mobil. Túl jó, hogy sokáig ellenáll neki. Egyszerűen mindent tud! Mondjuk, elérheted a Westel Naked kitalált szolgáltatásait, és gombnyomásra bárhol felmehetsz a mobil internetre. Mozi, időjárás, buli, sport... Tudod mit, dönts el Te, mit szeretnél! (Néha azért lazíts, hátha a partnered nem olyan megértő...) Az Alcatel 302/303 készülékeknél egy színes előlap is befegyél, az Alcatel 701 pedig igazi ász. Csak a Westel-ne hajthatod fel őket! És az egész világ a fejed tetejére áll.

Westel
a Kapcsolat

ALCATEL NAPOK
2001. március 5-10-ig
Bemutatjuk az új ALCATEL ONE TOUCH 701 mobiltelefont. Méreteiben, tulajdonságában igazán kitűnő! Ezen a héten látogasson el hozzánk, próbálja ki, nem fog benne csalódní.

WESTCOM GSM
WESTEL PARTNER
6720 SZEGED, FEKETE SAS U. 14.
Tel.: 62/422-391
Mobil: 30/9439800, 30/9033856

egyéniiség by pannon praktikum

Pannon Praktikum
előfizetés
+Ericsson A2618s bruttó **22 900 Ft**

A részletekről érdeklődj területi képviselőtőlünkön (Szeged, Széchenyi tér 2/A) vagy hivatalos viszonteladóinknál országsszerte! Akciós ajánlatunk a készlet erejéig tart, és visszavonásig érvényes. A készülék csak Pannon GSM SIM-kártyával használható. Az ár az áfát tartalmazza. Pannon GSM nonstop ügyfélszolgálat: 06 20 920 0200 vagy 1220, amely kizárólag belföldön, kékszám tarifával, kedvezményesen hívható. www.pannongsm.hu

PANNON GSM
Az élvonal.